

Poorthuis voormalig kasteel Montfoort

DEZINNEN

katholiek netwerk voor inspiratie en dialoog

*'Dat het nooit weer zal komen
is wat het leven zo zoet maakt'*

Emily Dickinson (1830—1886)

*Looking at our
mysterious World
Dublin 2023*

Jaarverslag DEZINNEN 2023

Stichting DEZINNEN

Secretariaat: Juliana van Stolberglaan 154, 2595 CL Den Haag

W: www.dezinnen.nl

E: info@dezinnen.nl

T: 06 20228973

KVK: 62406299

DEZINNEN heeft sinds 2015 een ANBI-status

*Jaarverslag Stichting DEZINNEN
Vastgesteld op: 18 oktober 2024*

Specificatie projectgelden ontvangsten en uitgaven.

a. Project Jongeren & Geloven

Looptijd verlengd

Ontvangen subsidie: € 8.000

Uitgegeven t/m 31/12/2023 -/- € 4.490

b. Project Jongvolwassenen

Opstartfase

Ontvangen subsidie: € 4.500

Uitgegeven t/m 31/12/2023 -/- € 0

Onze uitdaging: Contemplatief leven in de stad.

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	2022
	€	€
Baten		
Bijdragen van derden/Subsidies	0	0
Bijdragen deelnemers activiteiten	2.852	3.465
Overige opbrengsten	15.474	14.726
	18.326	18.191
Lasten		
Personeels kosten	2.100	3.000
Programma/Activiteiten kosten	4.585	8.505
Publiciteit en Marketing	3.672	3.438
Secretariaats kosten	3.372	3.488
Huisvestings kosten	4.083	3.624
	17.812	22.055
Resultaat	514	-3.864
Het resultaat is verrekend met het eigen vermogen.		
Vermogen op 31/12/2023		
Eigen vermogen		€ 784
Vorzieningen algemeen:		
- Reservering personeel 2023 e.v.	€ 6.000	
- Reservering (vervangings-) investeringen apparatuur	€ 3.000	
Totaal Voorzieningen algemeen:		€ 9.000
Projectgelden:		
- Jongeren & Geloven	€ 3.510	
- Jongvolwassenen	€ 4.500	
Totaal Projectgelden		€ 8.010
Nog te betalen c.q. vooruit ontvangen		€ 27.706
Totaal		€ 45.500

Voorwoord

DEZINNEN heeft een jaar achter de rug waarin het bestuur voor ingrijpende besluiten stond. De gevolgen daarvan werken door in dit jaar en in volgende jaren. Mede gegeven de wens van Theo Wierema om terug te treden als directeur, hebben we ons als bestuur gebogen over de toekomst van DEZINNEN. De uitkomsten zijn inmiddels gedeeld.

Theo Wierema werd in 2015 van directeur van De Boskant (werknemer) directeur van DEZINNEN (vrijwilliger). In die laatste rol was Theo initiatiefrijk, inspirerend en dienend, de spil van DEZINNEN. Nu ik dit opschrijf zal iedereen die dit leest beseffen dat ik het belangrijke werk dat anderen binnen en voor DEZINNEN doen en deden evenzeer waardeer. Maar Theo was gedurende deze jaren toch wel 'buitencategorie'. Als bestuur zijn we Theo zeer erkentelijk voor alles wat hij als directeur voor DEZINNEN heeft gedaan. We zijn ook dankbaar dat hij in een andere – kleinere - rol doorgaat: secretaris van het bestuur, vrijwilliger op het secretariaat en trekker van een vernieuwend project. We zullen moeten wennen aan deze nieuwe situatie.

Ondertussen lijkt de wereld om ons heen steeds onherbergzamer te zijn geworden. De oorlogen in Oekraïne, het Midden-Oosten en Afrika laten eindeloze ketens van geweld en tegengeweld zien. De Franse denker René Girard – in Nederland toegankelijk gemaakt door o.a. Hans Achterhuis en André Lascaris – duidde deze uitzichtloze strijd aan als *Battle to the End*. De vraag dringt zich op wat in dit verband de betekenis is van *Leven van wat komt* en *Opgericht houden we stand*. Daarnaast maken we nu de eerste maanden mee van het kabinet Schoof, een wonderlijke mengeling van neoliberalisme, populisme, agro-clientisme en onvervalste vreemdelingenhaat. Die situatie maakt de vraag – ontleend aan twee titels van Erik Borgman – nog indringender.

DEZINNEN beweegt mee met de tijd, we reageren op onze context en we stellen ons soms tegendraads op. De inzet was en is: *Hoe anno nu christen te zijn in een gesecculariseerde en geïndividualiseerde samenleving waarin grote verhalen voorbij lijken te zijn?* Deze vraag kan vanuit allerlei kanten benaderd worden: contemplatief, theologisch, filosofisch, spiritueel, historisch en sociologisch. Dat deden we de afgelopen decennia en dat hopen we ook de komende tijd te blijven doen.

David Renkema

Voorzitter bestuur

Inleiding

In het najaar van 2022 besloot het bestuur dat 2023 een jaar zou worden van bezinning op de toekomst van DEZINNEN. Het bestuur nam zich voor om in dit jaar de vraag op tafel te leggen en te beantwoorden welke rol we als katholiek netwerk zouden kunnen blijven spelen in het veranderend levensbeschouwelijk en cultureel landschap waarin kerkbezoek volgens de cijfers generiek blijft dalen en de aansluiting met jongere generaties moeizaam is geworden. Dit tegen de achtergrond van een voortschrijdende secularisatie die tegelijk steeds meer rafelranden vertoont, een samenleving die op meerdere fronten dreigt vast te lopen en een groeiende groep mensen die volgens onderzoeken in dat landschap zoeken naar zin en betekenis maar de weg naar de kerken vooralsnog niet (meer) begaanbaar vindt en een eigen achterban die ook ouder wordt.

Het bezinningsproces vond hoofdzakelijk plaats in de eerste helft van 2023. Hierbij werden de achterban van DEZINNEN, sleutelfiguren in het levensbeschouwelijke landschap van de regio Den Haag en deskundigen geraadpleegd. Uit de respons en input bleek dat het programma van DEZINNEN over het algemeen zeer werd gewaardeerd vanwege de hoge kwaliteit van de sprekers en goed aansloot op vragen en behoeften op het gebied van geloofsontwikkeling en verdieping van christelijke spiritualiteit bij de respondenten en gesprekspartners. Ook het naar Den Haag/Nederland halen van spraakmakende internationale sprekers op het gebied van geloven en spiritualiteit werd breed gewaardeerd en gezien als unieke bijdrage aan de geloofsontwikkeling van velen. Men was zich bewust van de energie die hierin werd gestoken door DEZINNEN.

Op basis alle bevindingen kwam het bestuur van DEZINNEN in het najaar van 2023 na raadpleging van de eigen aandeelhouders tot het besluit om het eigen programma-aanbod richting bestaande achterban in iets bescheidener vorm te continueren en daarnaast meer energie te gaan stoppen in een projectmatig programma richting jong volwassenen. Daaruit zouden in 2024 ook consequenties worden getrokken op het niveau van de organisatie en de inzet van beschikbare menskracht. Bij dit laatste zou uitgangspunt blijven dat DEZINNEN in z'n geheel zou worden gedragen door vrijwilligers.

Om voor dit alles ruimte te maken werd het programma-aanbod in het voorjaar van 2023 beperkt gehouden. Met wel een nieuwe Podcastreeks i.s.m. 4 parochies, een mooi basisprogramma,

goed bezochte bijeenkomsten over de toekomst in het voorjaar, een goedlopend 'gewoon' Najaar-programma en de uitgave van een nieuwe informatiefolder werd 2023 een vruchtbaar jaar voor DEZINNEN en haar achterban.

Missie DEZINNEN

DEZINNEN wil als katholiek netwerk reisgenoot zijn van wie een weg van christelijk geloven zoeken. We doen dat door binnen het netwerk de 'navolging' in het hier en nu te zoeken, te leven en te stimuleren. DEZINNEN wil daarbij 'de tekenen van de tijd verstaan' en mensen die twijfelend, aarzelend of zoekend geloven daarin serieus nemen. We willen het goede en waardevolle

De vrijwilligers-coördinatie was ook in 2023 in handen van Joyce Kappetein. Het maken en versturen van de kaarten gebeurde door Annelies van Waveren.

DEZINNEN kende eind 2023 in totaal 127 aandeelhouders, vrienden en vrijwilligers. De aandeelhouders steunen DEZINNEN jaarlijks met een bedrag van € 25,- of meer. De vrienden betalen een bijdrage van € 10,- per jaar. Zij maken de activiteiten van DEZINNEN samen met enkele fondsen financieel mogelijk. Voor de aandeelhouders organiseert het bestuur ieder voorjaar een aandeelhouders-avond. In 2022 kon deze weer doorgaan.

Communicatie

DEZINNEN gaf in 2023 twee keer een **programmafolder** uit in een oplage van 1500 ex. Hierin stond het aanbod van het seizoen. De achterban ontving in 2023 vijf keer de **Nieuwsbrief van DEZINNEN** met actueel nieuws. De redactie van deze Nieuwsbrief is in handen van Margreet Slinkert en Theo Wierema. Ook de kerken van Den Haag ontvingen in 2023 meerdere programmafolders. DEZINNEN beschikt over een **website** (www.dezinnen.nl) en een eigen **Facebookpagina**. In 2023 ontvingen de ca. 850 digitale abonnees tijdens het seizoen maandelijks een programma-overzicht. De seizoensprogramma's stonden ook op de website. Ook de programma-folders waren daar desgewenst als PDF in A4 formaat te downloaden. In 2023 werd besloten om na 9 jaren weer een nieuwe informatiefolder over DEZINNEN uit te geven.

Samenwerking

DEZINNEN is een open netwerk en brengt dat ook tot uitdrukking door met een verscheidenheid aan partners samen te werken. Daarbij moet één partner in het bijzonder worden genoemd; de Christus Triumfatorkerk. Het bestuur van DEZINNEN is de gemeenschap van de Christus Triumfatorkerk bijzonder erkentelijk voor de getoonde gastvrijheid en het vertrouwen.

Lezing Willem Jan Otten 20 maart 2023 bij DEZINNEN

de stichting in en buiten rechte. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende bestuursleden. Het bestuur kan volmacht verlenen aan één of meerdere bestuursleden, alsook aan derden, om de stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen. Het bestuur bestond op 1 januari 2023 uit Ir. David L. Renkema, voorzitter, Mr. Hans A.J. Kruijssen, penningmeester, Drs. Theo A.J.M. Wierema, waarnemend secretaris/ uitvoerend directeur en werd in de loop van het jaar versterkt met Dr. Elizabeth Boddens Hosang, lid en Dr. Ir. Sue-Yen Tjong tjin Tai, Lid.

Raad van Aanbeveling

Op 1 januari 2023 bestond de Raad van Aanbeveling van DEZINNEN uit: *Erik Borgman*, Hoogleraar Systematische Theologie Universiteit Tilburg; *Stephan van Erp*, Hoogleraar Fundamentealtheologie Kath. Universiteit Leuven; *Marnix Norder*, Politicus, oud wethouder Den Haag; *Désanne van Brederode*, Schrijfster en filosofe; *Dirk de Wachter*, Hoogleraar Psychiatrie KU Leuven; *Ben Pex*, Oud directeur Missio; *Jan Marijnissen*, Oud fractievoorzitter Tweede Kamerfractie SP; *Pepijn Smit*, Artistiek leider PS/Theater; *Kars Veling*, Oud-Directeur ProDemos, oud fractievoorzitter GPV; *Mounir Samuel*, Politicoloog, Midden Oosten-deskundige; *Gijs Wanders*, Journalist, schrijver, oud Nieuwslezer NOS; *Guy Vanheeswijck*, Hoogleraar Wijsbegeerte Universiteit van Antwerpen; *Lois Pot – Mothershed*, Lid bestuur AOR; *Jan Verstegen*, ambassaderaad Justitie en Veiligheid, Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden, Parijs; *Ad van der Helm*, voorzitter Prinsjesdaging.

Directie en secretariaat

Het secretariaat van DEZINNEN is gehuisvest in de Christus Triumfatorkerk, Juliana van Stolberglaan 154 te Den Haag en was in 2023 op maandag van 09.00 – 17.00 geopend. In 2023 was er geen vaste secretariaatsmedewerker. De leiding bij DEZINNEN was in handen van Theo Wierema.

Vrijwilligersbeleid, aandeelnemers, vrienden

Bij het vrijwilligersbeleid van DEZINNEN werd ook in 2023 gelet op de betrokkenheid van de vrijwilligers en op hun persoonlijk wel & wee. Getracht werd, als daar aanleiding voor was, met vrijwilligers persoonlijk na te gaan hoe men binnen DEZINNEN wilde functioneren en wat een mogelijke rol zou kunnen zijn in de organisatie.

Ook in 2023 werd diverse keren contact met vrijwilligers opgenomen indien daar in het kader van hun wel & wee aanleiding toe was. Deze groep werd in 2023 uitgebreid met niet-vrijwilligers die frequent het Avondgebed bezochten. In enkele gevallen werd gekozen voor een vast contactpersoon vanuit DEZINNEN die de betreffende persoon wanneer daar aanleiding toe was ook bezocht. Rond het Avondgebed ontstond ook de gewoonte om vrijwilligers van de DEZINNEN gezamenlijk ondertekende kaarten te sturen rond verjaardag of om andere redenen.

uit de gemeenschappelijke traditie toegankelijk maken en een omgeving zijn waar navolging als waardevolle eigentijdse wijze van leven mogelijk is en op eigentijdse wijze kan worden beleefd. DEZINNEN wil hierbij een constructieve bondgenoot zijn van de kerken en de zoekende mensen daarbuiten.

2e Podcastreeks

In samenwerking met de Elisabethparochie van Wateringen, de Parochies Maria Sterre der Zee en De Vier Evangelisten uit Den Haag en de Parochie van de parochie van de Heilige Nicolaas uit Zoetermeer werd door een enthousiast klein team en een viertal jongvolwassenen een tweede Podcastreeks gemaakt. Deze werd in mei 2023 in 5 wekelijkse afleveringen gelanceerd op RSS.com en Spotify.

Reguliere activiteiten 2023

A. Programma

Het basisprogramma ging gedurende het hele jaar door. Dit bestond in 2023 uit het Avondgebed (wekelijks), de Bijbelgroep (maandelijks), het Schrijfcafé (maandelijks), de Christelijke Meditatie (Tweewekelijks) en de groep Z (maandelijks). Daarnaast gingen in 2023 negen van de tien geplande lezingen en andere activiteiten door. In één geval was er uitval door omstandigheden.

De lezingen van o.m. Willem Jan Otten, Erik Galle, Ewine van Dishoeck, Mark Robin Hoogland CP en Arjan Broers werden goed bezocht. Ook de zangworkshop en de kloosterdag beantwoordden duidelijk aan een behoefte. De twee gespreksavonden en inhoudelijke meedenkavond voor de achterban in het kader van de bezinning werden goed bezocht en gewaardeerd.

In totaal waren in 2023 ca. 60 mensen zeer regelmatig betrokken bij onderdelen van het basisprogramma en werden de andere activiteiten bezochten door ca. 400 personen.

Erik Galle 16 oktober 2023

B. Community

DEZINNEN is zoals gezegd een katholiek netwerk dat reisgenoot wil zijn van hen die een weg van geloven zoeken. Ze doet dat in een samenleving die verregaand is geïndividualiseerd. Om die reden biedt DEZINNEN niet alleen lezingen maar ook andere activiteiten waar mensen elkaar kun-

nen ontmoeten, inspireren en tot steun kunnen zijn op hun weg van leven en geloven. Het Avondgebed en de meeste basis- en kleinschalige bijeenkomsten bieden daar gelegenheid voor.

Mensen die zich nauw betrokken voelen bij DEZINNEN kunnen vriend of aandeelnemer worden. Zij steunen daarmee DEZINNEN en ontvangen twee keer per jaar de programmakrant, vijf keer per jaar de Nieuwsbrief en uitnodigingen voor de twee seizoensafsluitingen en andere bijzondere activiteiten. De aandeelnemers ontvangen ook een uitnodiging voor de jaarlijkse aandeelnemersbijeenkomst waar men met het bestuur in gesprek kan over hetgeen DEZINNEN doet.

In 2023 besprak het bestuur op 18 september met de aandeelnemers en vrijwilligers over de resultaten van de bezinningsperiode en het besluit dat het bestuur voornemens was te nemen.

C. Liturgie

Bij DEZINNEN vinden we het belangrijk om het leven te vieren. Een groot deel van onze bezoekers heeft een christelijke achtergrond. Een deel van hen vindt liturgisch weinig of geen aansluiting bij de eigen Parochie of Gemeente. Als netwerk dat de navolging van Christus centraal stelt, recht wil doen aan zowel de eigen traditie als de hedendaagse realiteit ziet DEZINNEN hier een belangrijke taak in het vinden van een vorm van vieren die op evenwichtige wijze daaraan recht doet. Dit wordt bij DEZINNEN zichtbaar in een zorgvuldig proces van zoeken en uitproberen in zowel het wekelijks Avondgebed als ook bij de meditatieve Vieringen op Goede Vrijdag, bij de Paaswake en met Allerzielen. Het Avondgebed vond in 2023 wekelijks plaats op de maandag-vooravond door met vooraf en aansluitend een moment van ontmoeting. Het is een belangrijk inspiratie- en ontmoetingsmoment voor een groep van ca. 30 regelmatige bezoekers. Het betreft eenvoudige vieringen waarin ca. 8 gekwalificeerde vrijwilligers roulerend optreden als voorgang(st-)er of gebedsleid(st-)er.

D. Jongvolwassenen

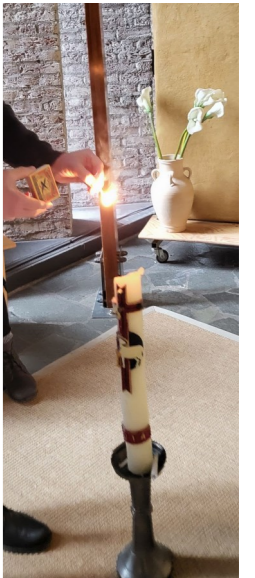
In 2023 besloot het bestuur om meer nadruk te gaan leggen op de ontwikkeling en uitvoering van een aanbod gericht op jongvolwassenen. Dit vanuit het geloof dat de christelijke traditie ook in een gesezulariseerde cultuur die op veel fronten vastloopt een 'verhaal ten leven' heeft voor jonge mensen en een kerk die er ook voor hen wil zijn. Dit zal vanaf 2024 gevolgen hebben voor de allocatie van beschikbare gekwalificeerde vrijwilligers en middelen. Het is de bedoeling dat na afronding van de besluitvorming over de toekomst van DEZINNEN in 2024, hiertoe samen met enkele inhoudelijke Nederlandse en Belgische partners een project gericht op jongvolwassenen (primair 25 - 30 jaar) worden voorbereid met een beoogde looptijd van 2 jaar en een start in januari 2025.

E. Groep Z

In 2020 startte de groep Z van DEZINNEN. Een groep van mensen die zochten naar verdieping van hun christelijk geloven en daarbij de steun en inspiratie van een groep als van grote waarde beschouwden. Die groep die begon met 6 personen had in 2023 negen vaste deelnemers. Zij kwamen in 2023 tien keer op een vrijdagochtend bijeen rond een vast programma waarin de Lectio Divina en uitwisseling centraal staan. Ein 2023 meldde zich een nieuwe kandidate.

De groep besloot om begin 2024 een eigen folder uit te geven.

Organisatie

Algemene informatie stichting DEZINNEN

Stichting DEZINNEN (bij Notaris opgericht op 15 januari 2015). De stichting was bij oprichting gevestigd aan de Korte Koediefstraat 25, 2511 CE Den Haag.

Met ingang van 30 maart 2015 is dit: Juliana van Stolberglaan 154 2595 CL Den Haag T : 06 20228973 E : info@dezinnen.nl W : www.dezinnen.nl ING bank : NL 61 INGB 0006 7360 57 KvK : 62406299 RSIN : 854805497

Doelstelling

De doelstelling van DEZINNEN is neergelegd in artikel 2 van de stichtingsakte en luidt:

- 1. De stichting heeft ten doel: Zich te richten op het faciliteren en organiseren van inspirerende, bezinnende, onderhoudende activiteiten en op dialoog en spiritualiteitsontwikkeling vanuit de christelijke, en in het bijzonder de rooms-katholieke, tradities en in de geest van de activiteiten van Stichting de Boskant (rooms-katholiek centrum de Boskant te 's-Gravenhage). Hierbij gericht op samenwerking met christelijke kerken en andere partners van goede wil, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.*
- 2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door: Het organiseren en faciliteren van lezingen, debatten, exposities en workshops en het onderhouden van een netwerk en diverse vormen van communicatie ten behoeve van belangstellenden.*
- 3. De stichting heeft niet ten doel het maken van winst noch zullen haar feitelijke activiteiten daarop zijn gericht.*

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat statutair uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Het bestuur vertegenwoordigt